

**UCHWAŁA NR LIII/423/2023
RADY GMINY KWILCZ**

z dnia 30 października 2023 r.

**w sprawie wystąpienia do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z petycją o podjęcie inicjatywy
ustawodawczej w zakresie nowelizacji ustaw: kodeksu postępowania cywilnego, kodeksu pracy, ustawy
o postępowaniu egzekucyjnym w administracji i innych powiązanych tematycznie**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.), art. 2 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. *o petycjach* (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 870) Rada Gminy Kwilcz uchwała co następuje:

§ 1. 1. Występuje się do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z petycją o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w zakresie nowelizacji ustaw: kodeksu postępowania cywilnego, kodeksu pracy, ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji i innych powiązanych tematycznie, polegającej na dopuszczeniu egzekucji sądowej oraz administracyjnej należności innych niż alimentacyjne z minimalnego wynagrodzenia za pracę w wysokości nie mniejszej niż dopuszczalna egzekucja ze świadczeń emerytalno-rentowych, tj. 25%.

2. Treść petycji stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

3. Przesyła się petycję do wszystkich czynnych posłów okręgu wyborczego, w którym znajduje się Gmina Kwilcz z prośbą o zajęcie stanowiska.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kwilcz.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący Rady
Gminy**

Grzegorz Korpik

Załącznik do uchwały Nr LIII/423/2023
Rady Gminy Kwilcz
z dnia 30 października 2023 r.

Dane podmiotu wnoszącego petycję:

Rada Gminy Kwilcz
z siedzibą w Kwilczu
ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 23
64-420 Kwilcz

Dane podmiotu, do którego wnoszona jest petycja:

**Sejm Rzeczypospolitej Polskiej
Kancelaria Sejmu
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa**

PETYCJA

**w sprawie wystąpienia do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej o podjęcie inicjatywy
ustawodawczej w zakresie zmiany ustaw: kodeksu postępowania cywilnego, kodeksu
pracy, ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji
i innych powiązanych tematycznie**

Celem niniejszej petycji jest zmiana przepisów ustawy poprzez dopuszczeniu egzekucji sądowej oraz administracyjnej należności innych niż alimentacyjne z minimalnego wynagrodzenia za pracę w wysokości nie mniejszej niż dopuszczalna egzekucja ze świadczeń emerytalno-rentowych tj. 25%.

Uzasadnienie

Sytuacja finansowa Gmin sprawia, że niezbędne staje się podjęcie kroków mających na celu jej pilną poprawę. Szeroki wachlarz obowiązków gminy w tym m.in. obowiązki związane z posiadaniem lokali komunalnych, prowadzeniem gospodarki odpadami komunalnymi, zapobieganiem skutkom przeróżnych form wandalizmu itp. – w sposób jasny wielokrotnie stawiają Gminę w roli wierzyciela. Mimo, że ustawodawca dotychczas dostrzegał specjalną rolę jaką wykonują Gminy i dał im w aktualnych przepisach pozycję lekko uprzywilejowaną (wyższa pozycja w planie podziału środków uzyskanych z egzekucji sądowej, czy zwolnienie z opłat egzekucyjnych), to działania te niestety okazują się niewystarczające w świetle obowiązującej ochrony minimalnego wynagrodzenia.

Wynagrodzenie ze stosunku pracy podlega egzekucji w zakresie określonym przez ustawodawcę w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. *Kodeks pracy* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1465, dalej – k.p.), do którego ustawodawca odsyła w art. 9 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. *o postępowaniu egzekucyjnym w administracji* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 479 z późn. zm., dalej u.p.e.a.). Postanowienia art. 87 k.p. ustalają zasady dokonywania potrąceń należności z wynagrodzenia ze stosunku pracy. Zgodnie z jego treścią, z wynagrodzenia za pracę – po odliczeniu składek na ubezpieczenia społeczne oraz zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych – potrąceniu podlegają w kolejności podanej w tym przepisie tylko następujące należności:

- 1) sumy egzekwowane na mocy tytułów wykonawczych na zaspokojenie świadczeń alimentacyjnych (są nimi zasądzone od pracownika alimenty na rzecz dzieci, małżonka, rodziców lub innych osób, a także renty mające charakter alimentów);
- 2) sumy egzekwowane na mocy tytułów wykonawczych na pokrycie należności innych niż świadczenia alimentacyjne;
- 3) zaliczki pieniężne udzielone pracownikowi (obejmują kwoty, które pracownik pobrał od zakładu pracy do rozliczenia się w związku z wydatkami poniesionymi np. podczas podróży służbowej, a obciążającymi zakład pracy);
- 4) kary pieniężne za naruszenie porządku i dyscypliny pracy wymierzone w trybie art. 108k.p. (tj. za nieprzestrzeganie przez pracownika organizacji i porządku w procesie pracy, przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów przeciwpożarowych, a także przyjętego sposobu potwierdzania przybycia i obecności w pracy oraz usprawiedliwiania nieobecności w pracy, opuszczenie pracy bez usprawiedliwienia, stawienie się do pracy w stanie nietrzeźwości lub spożywanie alkoholu w czasie pracy).

Potrącenia mogą być dokonywane tylko w określonej kolejności i wysokości (art. 87 § 2-5 k.p.).

Zgodnie z art. 87 § 1 ust. 1 k.p. wolna od potrąceń jest kwota wynagrodzenia za pracę w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów, przysługującego pracownikom zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy, po odliczeniu składek na ubezpieczenia społeczne, zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz wpłat dokonywanych do pracowniczego planu kapitałowego, jeżeli pracownik nie zrezygnował z ich dokonywania (przy potrącaniu sum egzekwowanych na mocy tytułów wykonawczych na pokrycie należności innych niż świadczenia alimentacyjne). Kwoty wolne od potrąceń oblicza się na podstawie minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dacie dokonania potrącenia. Jego wysokość w 2021 r. wynosiła 2800 zł; w 2022 r. wynosiła 3010 zł, od 1.01.2023 r. wynosiła 3490 zł, a od 1.07.2023 r. wynosi 3600 zł.

Egzekucji ze świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego i z ubezpieczenia społecznego oraz renty socjalnej nie podlega cała wysokość tych świadczeń, zaś stosowanie tego środka egzekucyjnego podlega określonym ograniczeniom. Po pierwsze, ustawodawca w art. 10 § 4 u.p.e.a. wyłączył spod egzekucji świadczenia alimentacyjne, świadczenia pieniężne wypłacane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, świadczenia rodzinne, dodatki rodzinne, pielęgnacyjne, porodowe, dla sierot zupełnych, zasiłki dla opiekunów, świadczenia z pomocy społecznej, świadczenie wychowawcze oraz jednorazowe świadczenie, o którym mowa w art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. *o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem"* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1923). Po wtóre, świadczenia pieniężne z zaopatrzenia emerytalnego podlegają egzekucji

w zakresie określonym w przepisach o zapatrzeniu emerytalnym, do których ustawodawca odesłał w art. 10 § 1 u.p.e.a. Przepis ten stosuje się odpowiednio do emerytur i rent otrzymywanych z zagranicy, po przeliczeniu ich przez dłużnika zajętej wierzytelności na złote według kursu banku z dnia wpłacenia do organu egzekucyjnego zajętych kwot. Zasady prowadzenia egzekucji ze świadczeń emerytalnych i rentowych regulują postanowienia ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. *o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1251, dalej: u.e.r.). Stosownie do postanowień art. 3 u.e.r., świadczenia te obejmują: emeryturę, rentę z tytułu niezdolności do pracy, w tym rentę szkoleniową, rentę rodzinną, dodatek pielęgnacyjny, dodatek do renty rodzinnej dla sieroty zupełnej oraz zasiłek pogrzebowy. Ustawodawca w art. 140 u.e.r. określa maksymalne kwoty potrąceń z emerytur i rent, natomiast w art. 141 u.e.r. ustala tzw. kwotę wolną od potrąceń i egzekucji. Stosownie do postanowień art. 140 u.e.r., potrącenia z emerytur i rent mogą być dokonywane tylko w określonej kolejności i wysokości. Przez potrącenie w rozumieniu cytowanej ustawy należy rozumieć zatrzymanie przez organ rentowy części należnego zobowiązanemu świadczenia na pokrycie własnej wierzytelności wobec zobowiązanego albo w wyniku zajęcia świadczenia zobowiązanego w postępowaniu egzekucyjnym. Wysokość potrąceń jest uzależniona od przeznaczenia potrącanych kwot. Potrącenia sum egzekwowanych na mocy tytułów wykonawczych na zaspokojenie należności alimentacyjnych mogą być dokonywane do wysokości 60% świadczenia, należności egzekwowanych związanych z odpłatnością za pobyt w domach pomocy społecznej, zakładach opiekuńczo-leczniczych i zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych do wysokości 50% świadczenia, natomiast innych egzekwowanych należności – do wysokości 25% świadczenia.

Instytucja całkowitej ochrony minimalnego wynagrodzenia miała swoje ugruntowanie w czasie, gdy wynagrodzenie to faktycznie stanowiło niejako minimum egzystencjalne. Z uwagi na liczne nowelizacje minimalnego wynagrodzenia – szczególnie w ostatnich kilku latach – ochrona tej kwoty stała się nieadekwatna do aktualnej rzeczywistości. Dla kontrastu warto tutaj przywołać, że minimalne świadczenie emerytalne podlegające całkowitej ochronie wynosiło w 2023 roku 1.191,33 zł. Oznacza to w uproszczeniu, że źródło utrzymania osoby otrzymującej emeryturę w wysokości 1.700,00 zł podlega egzekucji w 25%, natomiast źródło utrzymania osoby otrzymującej minimalne wynagrodzenie w kwocie 2.783,86 zł netto nie podlega egzekucji w ogóle. Pomijamy aspekt egzekucji alimentów, gdyż to osobne zagadnienie. Trzeba mieć na uwadze również zmiany w strukturze zatrudnienia w Polsce. Zgodnie z danymi GUS w 2016 roku w Polsce minimalne wynagrodzenie pobierało 1,46 mln obywateli. W latach 2017, 2018, 2019 było to 1,5 mln obywateli, a w 2021 r. już 1,6 mln obywateli. Natomiast Ministerstwo Finansów w lipcu 2023 r. podało, że kwota ta wzrosła już do 2,7 mln obywateli, a w wersji późniejszej wskazuje już 3,05 mln obywateli. Zgodnie z danymi GUS na początku 2023 r. w ogóle w gospodarce narodowej pracowało około 15 mln osób. Oznacza to że około 20% pracującego społeczeństwa pobiera minimalne wynagrodzenie i tym samym 1/5 pracującego społeczeństwa ma cały swój dochód zwolniony od egzekucji. W sposób zrozumiały osoby o niższych dochodach jednocześnie są częstszymi dłużnikami Gmin, przez co w kontekście działalności gminy odsetek tych osób jest jeszcze większy.

Całkowita ochrona minimalnego wynagrodzenia sprawia, że niektóre nawet drobne należności wynoszące kilkadziesiąt złotych nie są przez dłużników spłacane, gdyż są oni przekonani o

swojej bezkarności. Jakikolwiek zakres potrąceń z tego wynagrodzenia nie tylko zwiększyłby skuteczność już prowadzonych egzekucji, ale również przyczyniłby się do zapobiegania konieczności występowania z kolejnymi.

Z uwagi na powyższe niniejszą petycję uważamy za celową.

Uzasadnienie

Gmina Kwilcz w trosce o sytuację finansową samorządów gminnych oraz częstym brakiem możliwości egzekucji zobowiązań wnosi o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w zakresie nowelizacji ustaw: Kodeks postępowania Cywilnego, Kodeksu Pracy, ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji i innych, polegającej na dopuszczeniu egzekucji sądowej oraz administracyjnej należności innych niż alimentacyjne z minimalnego wynagrodzenia za pracę w wysokości nie mniejszej niż dopuszczalna egzekucja ze świadczeń emerytalno-rentowych, tj. 25%.

Uzasadnienie konieczności podjęcia niniejszej uchwały jest zawarte w treści petycji stanowiącej załącznik do niniejszej uchwały. Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie uchwały wydaje się w pełni uzasadnione.

Przewodniczący Rady Gminy

Grzegorz Korpik